

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/178/2021
Identifikačné číslo spisu:	2317218874
Dátum vydania rozhodnutia:	22.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2317218874.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S. B., narodenej XX. R. XXXX, V., L. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Tibenským, Nitra, Štefánikova 15, IČO: 42 117 151, proti žalovanému JUDr. B. Y., súdnemu exekútorovi, L., P. Y. XX/X, IČO: 34 046 917, zastúpenému LÖVY & LÖVY s.r.o., Bratislava, Slowackého 56, IČO: 47 236 230, za účasti intervenienta vystupujúceho na strane žalovaného KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpeného advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, o zaplatenie 19 147,42 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 27C/27/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 18. marca 2020 sp. zn. 23Co/61/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 05. decembra 2018 č. k. 27C/27/2017-212 žalobu zamietol a žalovanému a intervenientovi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy 19 147,42 eura s príslušenstvom titulom náhrady škody, ktorá jej mala vzniknúť tým, že si exekútor v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. Er 1621/01 nesprávne určil sumu na svoju odmenu v rámci rozvrhového pojednávania, keď správne si mal svoju odmenu určiť sumu 14 046,50 eura (20 % z vymoženej pohľadávky) a tento si na svoju odmenu určil sumu 33 193,92 eura, v dôsledku čoho bola potom pohľadávka oprávneného, za ktorú žalobkyňa spolu so svojím nebohým manželom prevzala ručiteľský záväzok uspokojená len v sume 51 084,20 eur, pričom správne mala byť uspokojená v sume 70 231,62 eura. Žalobkyňa mala za to, že v dôsledku nesprávneho postupu súdneho exekútora bola poškodená tým, že oprávnený vo vzťahu ku ktorému prevzala ručiteľský záväzok, bol uspokojený v nižšej sume než mal byť, na úkor nesprávne vypočítanej odmeny súdneho exekútora.

1.2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že u žalovaného boli vedené dve

exekučné konania - jedno v neprospech hlavného dlžníka (EX 240/2001, Er 1621/01) a druhé v neprospech ručiteľov, t. j. aj žalobkyne (EX 129/2002, Er 921/02). V exekučnom konaní EX 240/2001 žalovaný ako súdny exekútor pre oprávneného UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. pobočka zahraničnej banky vymáhal proti povinnému TIROL s.r.o. pohľadávku v sume 100 985,31 eura s príslušenstvom vyplývajúcej z úverovej zmluvy č. XXX/XX/XXX. Predmetná pohľadávka bola zabezpečená ručením zo strany žalobkyne spoločne s jej nebohým manželom. Na základe rozhodnutia z 17. septembra 2001 č.k. 16Cb/92/01-47 Krajského súdu Nitra bola pohľadávka vymáhaná aj voči ručiteľom, avšak v samostatnom exekučnom konaní (EX 129/2002). V týchto exekučných konaniach žalovaný vymáhal peňažnú pohľadávku, okrem iného aj speňažením majetku povinného, za čo mu v súlade s ustanovením § 196 Exekučného poriadku patrila odmena.

1.3. V exekučnom konaní Er 1621/01 bola žalovanému doručená výzva na realizáciu výťažku z dražby s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu 5MCdo5/2008, v súlade s ktorým, aj napriek zastavenému konaniu musí byť dokončené rozvrhové pojednávanie. Žalovanému bolo doručené uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 0Er/1621/2001 z 20. augusta 2014, ktorým bolo zastavené exekučné konanie z dôvodu, že spoločnosť TIROL, s.r.o. ako povinná bola vymazaná dňom 09. júna 2012 z obchodného registra. V tomto uznesení zároveň bola oprávnenému uložená povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 40 783,08 eur, pričom proti tomuto podaniu bolo podané zo strany oprávneného odvolanie, o ktorom rozhodol Okresný súd Nitra uznesením z 07. decembra 2016 č. k. Er/1621/2001-720 tak, že súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že uznesením z 29. októbra 2015 č. k. Er/1621/2001 - 675 súd schválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľnosti, pričom trovy exekúcie boli uspokojené z rozvrhovej podstaty. V rámci predmetného rozhodnutia Okresného súdu Nitra bola schválená odmena exekútora vo výške 33 193,92 eur plus DPH (odmena súdneho exekútora ako základ vymáhanej pohľadávky). Súd pri preskúmaní zápisnice z rozvrhu výťažku z dražby dospel k záveru, že je v súlade so zákonom a súdny exekútor pri určení výšky a poradia uspokojenia postupoval v súlade s § 157 ods. 1 Exekučného poriadku.

1.4. Súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobou kvalifikoval ako nárok na náhradu škody uplatnený podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom ku dňu začatia exekučného konania Er 1621/01, pričom dospel k záveru, že žalovaný ako súdny exekútor v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. Er/1621/01 neporušil svoje povinnosti pri exekúcii predajom nehnuteľnosti vyplývajúce mu z § 134 a § 178 Exekučného poriadku. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že súdny exekútor po tom, ako súd schválil ním udelený príklep na dražbe nehnuteľnosti za najvyššie podanie 83 771,05 eur, uskutočnil dňa 09. októbra 2015 v poradi už priate rozvrhové konanie, o ktorom spísal zápisnicu a následne súdu podal návrh na schválenie rozvrhu výťažku z dražby. Exekútor teda o rozvrhu výťažku nerozhoduje, len ho spíše do zápisnice, pretože rozvrh výťažku obsiahnutý v zápisnici podlieha schváleniu exekučným súdom. Táto zápisnica o rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti je v podstate len návrhom, ktorý možno napadnúť a preskúmať v súdnom exekučnom konaní. Návrh na schválenie rozvrhu výťažku zaslal žalovaný Okresnému súdu Nitra a ten o ňom rozhodol uznesením č. k. Er/1621/2001-675 z 29. októbra 2015. Súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ by súdny exekútor aj pri určení svojej odmeny nepostupoval správne, bolo na príslušnom exekučnom súde, aby rozvrh výťažku neschválil. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že ani oprávnený voči tomuto rozvrhu námietky nepodal.

1.5. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že je nesprávna argumentácia žalobkyne spočívajúca v tom, že je to práve súdny exekútor, ktorý trovy exekúcie vrátane jeho odmeny určuje, a ktorý vymáha a rozdeľuje odmenu, ktorý vykonáva rozvrh výťažku. Až keď príslušný exekučný súd vysloví, že tento návrh rozvrhu výťažku z dražby pripravený exekútorom je súladný so zákonom a teda ho schváli, až v takomto prípade je exekútor oprávnený a zároveň aj povinný, poukázať oprávneným osobám prikázané sumy. V opačnom prípade by týmto osobám súdny exekútor okrem iného zodpovedal aj za škodu, ktorá by im v dôsledku tohto konania vznikla. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre vyvodenie zodpovednosti žalovaného ako súdneho exekútora za škodu uplatnenú žalobou.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 18. marca 2020 sp. zn. 23Co/61/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd vo vzťahu k námietke žalobkyne, či súdny exekútor konal ako orgán verejnej moci, poukázal na to, že v čase rozhodovania exekučného súdu vo veci Er 1621/2001 so zreteľom na dôležitý význam štádia exekučného konania podliehal rozvrh výťažku schváleniu súdom. V časti exekučného konania, v ktorej súd rozhoduje o schválení alebo neschválení rozvrhu výťažku dražby na základe výsledkov rozvrhového konania, prináleží postavenie účastníka konania aj súdnemu exekútorovi, lebo v rámci rozhodovania súd skúma aj otázku dôvodnosti a výšky trov exekúcie, ktorej riešenie má nepochybne zásadný význam pre konečný rozvrh výťažku (3Cdo/197/2007, 3Cdo/161/2005).

2.2. Odvolací súd uviedol, že aby bol nárok žalobkyne dôvodný, bolo nevyhnutné aby preukázala splnenie všetkých podmienok, ktoré sú potrebné na priznanie nároku z titulu náhrady škody (vznik škody, protiprávne konanie alebo opomenutie exekútora, príčinná súvislosť medzi týmto konaním a vznikom škody). Predpoklady musí preukázať poškodený (§ 33 Exekučného poriadku). V zmysle § 164 Exekučného poriadku, platného a účinného v čase rozhodovania Okresného súdu Nitra vo veci vedenej pod sp.zn. Er/1621/2001 - 675 z 29. októbra 2015, súd schválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľnosti. Rozdeľovaná podstata bola rozdelená podľa § 157 Exekučného poriadku na súdne trovy a trovy exekúcie. Trovy súdneho exekútora sa uspokojili vo výške 34 144,30 eura z toho odmena súdneho exekútora 33 193,92 eura a hotové výdavky vrátane DPH 950,38 eura. V zmysle odôvodnenia predmetného uznesenia, súd uviedol, že preskúmal návrh rozvrhu výťažku predložený súdnym exekútorom a zistil, že je v súlade so zákonom, a nároky oprávnených osôb boli uspokojené tak, ako to vyplýva zo zápisnice o rozvrhu výťažku z 09. októbra 2015, pričom žiadna z osôb nevzniesla námietku proti rozvrhu výťažku. Z uvedeného odvolací súd vyvodil záver, že aj v prípade ak by si súdny exekútor nevyčísľil svoje trovy exekúcie správne, neučinil rozvrh v súlade so zákonom, v konečnom dôsledku o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností navrhnutých súdnym exekútorom rozhodoval exekučný súd, ktorý navrhnutý rozvrh výťažku vyššie uvedeným uznesením preskúmal a schválil.

2.3. Pokiaľ mali byť naplnené znaky zodpovednosti za škodu, bolo potrebné preukázať aj príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a škodou. Iba tým, že súdny exekútor navrhol rozvrh výťažku (a teda aj výšku svojich trov) spôsobom akým to urobil, ešte nemôže spôsobiť škodu žalobkyni, keďže predmetný rozvrh výťažku podlieha schváleniu súdom. Podľa odvolacieho súdu žalobkyňa bola povinná preukázať, že práve konaním súdneho exekútora mu bola súdom priznaná odmena, ktorou mala byť žalobkyni spôsobená škoda. Príčinná súvislosť je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. V predmetnej veci podľa názoru odvolacieho súdu nebol postup exekútora tou podstatnou, priamou príčinou vzniku škody na strane žalobkyne.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. Dovolateľka žiadala, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolateľka zároveň podala návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie v zmysle § 444 ods. 1 CSP.

3.1. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobkyňa videla pri riešení otázky „Či súdny exekútor môže byť zodpovedný za škodu spôsobenú jeho postupom v rámci exekučného konania, ktorý je v rozpore s Exekučným poriadkom, ak postup exekútora následne schváli uznesením súd“, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe reprezentovanej rozhodnutiami 5Cdo/179/2007, 3MCdo/20/2010, IV ÚS 308/2010 a II ÚS 289/2008. Podľa žalobkyne samotné schválenie postupu súdneho exekútora zo strany súdu nezabavuje súdneho exekútora zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pri vykonávaní exekúcie. Žalobkyňa mala za to, že v predmetnom konaní ako aj v jej poukázaných judikátoch ide o rovnaké skutkové okolnosti a posúdenie jednej a tej istej otázky, t. j. či schválenie postupu súdneho exekútora súdom zbavuje súdneho exekútora zodpovednosti za škodu spôsobenú postupom súdneho exekútora počas exekučného konania. Dovolateľka mala za to, že v predmetnej veci odvolací súd porušil jej právo na spravodlivý proces a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

3.2. Dovolateľka prípustnosť svojho dovolania odvodzovala aj od § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a to v prípade ak by najvyšší súd dospel k záveru, že otázka formulovaná v rámci § 421 ods. 1 písm. a) CSP nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená. Nesprávne právne posúdenie žalobkyňa videla pri riešení otázky „Či schválenie rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti súdom zbavuje súdneho exekútora zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávne vykonaným rozvrhom súdnym

exekútorom, v ktorom si nesprávne rozvrhol svoje trovy viac, ako mu patrí". Žalobkyňa bola toho názoru, že ani schválenie rozvrhu výťažku z dražby súdom nezabavuje súdneho exekútora zodpovednosti za škodu. Uviedla, že v prípade pokiaľ si exekútor svoju odmenu vypočítal a v konečnom dôsledku aj vymohol v rozpore so zákonom, jedná sa o nesprávny úradný postup a jeho zavinenie. Podľa žalobkyne súdny exekútor je ten kto vykonáva exekúciu, kto si určuje a vymáha odmenu a je aj ten, kto vykonáva rozvrh, v ktorom určuje poradie a spôsob úhrady nárokov (vrátane vlastnej odmeny), na ktoré treba prihliadať. Bolo teda zrejmé, že nebyť zle vykonaného rozvrhu súdnym exekútorom, nebol by škodlivý následok vznikol a škoda by bez tejto príčiny nebola vznikla a bez ohľadu na rozhodnutie exekučného súdu, by si súdny exekútor nemohol uspokojiť svoje nesprávne vypočítané trovy.

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril a žiadal aby najvyšší súd dovolanie zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

6. Dovolateľka v rámci dovolania namietala aj porušenie práva na spravodlivý proces, možno však s pravdepodobnosťou hraničiacou istotou vyvodíť, že dovolateľka porušenie práva na spravodlivý proces spája so svojim nesúhlasom s právnym posúdením veci nižších stupňov a preto dovolací súd predmetnú námietku posúdil v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

7. Dovolateľka namietala, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko podľa nej sa súdy v základnom konaní odchýlili od ustálenej rozhodovacej praxe (5Cdo/179/2007, 3MCdo/20/2010, IV ÚS 308/2010 a II ÚS 289/2008) pri riešení otázky „Či súdny exekútor môže byť zodpovedný za škodu spôsobenú jeho postupom v rámci exekučného konania, ktorý je v rozpore s Exekučným poriadkom, ak postup exekútora následne schváli uznesením súd.“

8. Dovolací súd je toho názoru, že nebolo možné sa stotožniť s názorom dovolateľky, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe reprezentovanej rozhodnutiami 5Cdo/179/2007, 3MCdo/20/2010, IV ÚS 308/2010 a II ÚS 289/2008. Vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (5Cdo/179/2007, 3MCdo/20/2010) dovolací súd uvádza, že ide o rozhodnutie v tej istej prejednávanej veci, pričom uvedené vyplýva priamo z odôvodnenia rozhodnutia pod sp. zn. 3MCdo/20/2010. Právna otázka, ktorá sa riešila v kontexte týchto rozhodnutí bola, či možno hovoriť o porušení povinnosti súdneho exekútora, a teda aj o zodpovednosti za škodu, ak napriek tomu, že mal súdny exekútor vedomosť o podaní žaloby o vylúčenie veci z exekúcie mohol vykonať dražbu nehnuteľností alebo nie. Dovolací súd je toho názoru, že v rámci predmetných rozhodnutí exekučný súd nemal vedomosť o podaní žaloby o vylúčenie veci z exekúcie, pričom v prejednávanom spore rozvrh výťažku na schválenie súdom bol jednoznačne daný a súd mal/ mohol mať vedomosť aj o prípadnom pochybení súdneho exekútora. Obdobne aj vo vzťahu k rozhodnutiu IV ÚS 308/2010 dovolací súd uvádza, že sa riešila právna otázka či možno hovoriť o porušení povinnosti súdneho exekútora v prípade, ak mal vedomosť o podanej vylučovacej žalobe a napriek tomu vykonal dražbu. Dovolací súd je toho názoru, že bolo irelevantné, že príklep schvaľoval súd, keďže exekučný súd pri schvaľovaní príklepu nemal vedomosť o vylučovacej žalobe.

9. Dovolací súd ďalej uvádza, že dovolateľkou reprezentované rozhodnutie IV ÚS 308/2010 poukazuje na skutkovo a právne odlišný prípad, keďže v danom prípade sťažovatelia namietali nesprávne právne posúdenia otázky, či vydražiteľke, ktorá nadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydražením v exekučnom konaní, o ktorom sťažovatelia nemali vedomosť, možno uložiť povinnosť tieto

sporné nehnuteľnosti vydať sťažovateľom, ak ich vlastnícke právo k nim je nepochybné. V danej veci ústavný súd konštatoval, že ak sa osoba so silnejším právom k exekuvanej veci k právu povinného z exekúcie nemohla domôcť ochrany svojho práva pred predajom (vydražením) tejto veci v dôsledku nesprávneho postupu exekučného súdu alebo súdneho exekútora, môže sa domáhať proti týmto subjektom náhrady škody podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, prípadne žalobou podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

10. Dovolací súd dospel k záveru, že súdy v základnom konaní sa neodklonili od dovolateľkou uvádzanej rozhodovacej praxe, nakoľko predmetné rozhodnutia sa zaoberali odlišnými skutkovými prípadmi, ktoré nemožno aplikovať na prejednávany spor. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

11. Nesprávne právne posúdenie žalobkyňa videla pri riešení otázky „Či schválenie rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti súdom zbavuje súdneho exekútora zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávne vykonaným rozvrhom súdnym exekútorom, v ktorom si nesprávne rozvrhol svoje trovy viac, ako mu patrí“.

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

13. V prejednávanom spore sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému náhrady škody podľa § 33 Exekučného poriadku. Dovolací súd uvádza, že na to, aby bol nárok žalobkyne dôvodný, bolo potrebné preukázanie všetkých podmienok, ktoré sú potrebné na priznanie nároku z titulu škody. V prejednávanom spore však absentovala jedna z podmienok a to príčinná súvislosť medzi vznikom škody a škodou. Iba tým, že súdny exekútor navrhol rozvrh výťažku spôsobom akým to urobil, ešte nemohlo spôsobiť škodu žalobkyni, keďže predmetný rozvrh výťažku podlieha schváleniu súdom. Dovolací súd je toho názoru, že až schválením rozvrhu výťažku zo strany súdu, si súdny exekútor mohol uspokojiť svoje trovy exekúcie vo výške ako mu bolo schválené. Žalobkyňa bola teda v rámci konania povinná preukázať, že práve konaním súdneho exekútora mu bola súdom priznaná odmena, ktorou mala byť žalobkyni spôsobená škoda. Napriek tomu, že sa žalobkyňa pokúšala o formulovanie právnych otázok v rámci § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP, základom dovolania bolo riešenie otázky skutkovej, a to otázky príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním, ktoré vymedzila žalobkyňa v žalobe a škodou, ktorá jej vznikla. Dovolací súd uvádza, že ide o skutkovú otázku, nakoľko je potreba individuálneho prístupu k skúmaniu príčinnej súvislosti z hľadiska individuálnych skutkových okolností prípadu.

14. Dovolací súd v prvom rade poukazuje na to, že prax dovolacieho súdu je vo výklade príčinnej súvislosti dlhodobo jednotná. Zhodne ustálila, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí ak je iba sprostredkovaný. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevzniká. Príčinou škody môže byť len skutočnosť, bez ktorej by škodný následok nevznikol. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, no musí ísť o príčinu podstatnú.

15. Dovolací súd v svojich skorších rozhodnutiach, napr. v rozhodnutiach z 30. júna 2010 sp.zn.

5Cdo/126/2009, z 31. januára 2012 sp.zn. 6MCdo/11/2010, z 27. júna 2018 sp.zn. 8Cdo/112/2017 dospel k záveru, že príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Jej existenciu zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), prípadne inou skutočnosťou (ak bola tvrdená a preukázaná), sa zisťuje príčinná súvislosť. Pravda, protiprávny úkon nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody (kumulatívna kauzalita), stačí, že je jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. Treba tiež rozlíšiť, či v konkrétnom prípade viac skutočností v jednom okamihu spolupôsobilo na vzniku toho istého škodlivého následku (konkurenčná kauzalita) alebo či jedna skutočnosť vylučuje druhú, prípadne či novou skutočnosťou došlo k prerušeniu pôvodného dejového sledu. V tejto súvislosti možno poukázať aj na Princípy európskeho deliktneho práva (*Principles of European Tort Law - PETL*), ktoré (ako dielo popredných predstaviteľov európskej civilistiky z prostredia akademickej obce i právnej praxe) právnický vymedzujú príčinnú súvislosť ako predpoklad zodpovednosti za škodu (porovnaj Luboš Tichý, Jiří Hrádek et al., *Prokazování příčinné souvislosti multikauzálních škod*, Univerzita Karlova v Praze 2010, str. 89). Podľa týchto princípov (čl. 3:104, bod 1), ak určitá skutočnosť viedla neodvratne k spôsobeniu škody, následná skutočnosť, ktorá by sama spôsobila tú istú škodu, nemôže byť braná do úvahy (nemožno na ňu brať zreteľ). Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu (ujmu).

16. Otázka, či medzi žalobkyňou tvrdeným protiprávnym konaním žalovaného a ňou tvrdenou škodou, bola otázkou skutkovou, riešenie ktorej nemá právnu relevanciu z hľadiska skúmania podmienok prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že medzi ňou uvádzanou skutočnosťou (protiprávne konanie žalovaného ako súdneho exekútora) a škodou je vzťah príčinnej súvislosti, resp. tvrdí, že schválenie rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti súdom nezabavuje súdneho exekútora zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávne vykonaným rozvrhom, v ktorom si nesprávne rozvrhol svoje trovy viac, ako mu patrí, prehodnocuje skutkové závery odvolacieho súdu o neexistencii príčinnej

súvislosti medzi žalovaným a škodou. Posudzovanie miery preukázania príčinnej súvislosti nie je právnou otázkou. Dovolací súd so zreteľom na toto ustanovenie nemôže pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP posudzovať správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu alebo spôsob vykonávania jednotlivých dôkazov alebo výsledok ich hodnotenia premietajúci sa do skutkových zistení. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nie je spôsobilé založiť tvrdenie žalobkyne, že pri inom zistení rozhodujúcich skutkových okolností odvolacím súdom by právne závery, na ktorých spočíva napadnuté rozhodnutie, boli odlišné.

17. Podľa § 444 ods. 1 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

19. Najvyšší súd z týchto dôvodov dovolanie žalobkyne, prípustnosť ktorého nevyplyva z § 421 ods. 1 CSP, odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.